

Nekonečná symfonie

Vážení příznivci této rubriky, rok se sešel s rokem a den se dnem. Končí zase další rok a s ním tentokrát i seriál tipů na výlet, které jsme pro vás připravovali a nabízeli vám od podzimu 2003. Za tu dobu jsme společně absolvovali 75 výprav a ušli 923,2 km, což vzdušnou čarou představuje zhruba vzdálenost z Prahy do Říma. Do Říma, kam prý vedou všechny cesty, jsme sice nedošli, ale zato jsme navštívili řadu hezkých i méně hezkých míst v Praze a jejím okolí, potažmo ve středních Čechách. Původní záměr nebyl až tak obšrný, měl zahrnout skutečně jen vycházky po Praze a jejím sousedství, jenže časem a díky vašim kladným ohlasům jsme pro vás hledali nové a nové cíle, až trasy obsáhly i lokality od hlavního města vzdálenější.

Přestože byly dosažitelné a realizovatelné v jednom dni, raději jsme okruh výletů

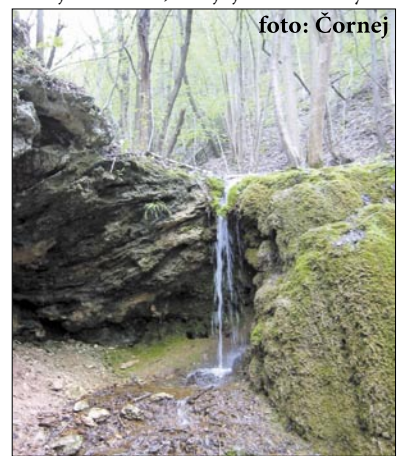

foto: Čornej

Vodopád
vymezení územím ohraničeným pomyslnou spojnicí měst: Kutná Hora, Kolín, Poděbrady, Nymburk, Mladá Boleslav, Mšeno,

Roudnice nad Labem, Libochovice, Louny, Rakovník, Hořovice, Příbram, Sedlčany, Benešov, Kutná Hora. Za oněch více jak sedm let jsme se pochopitelně do mnohých končin nedostali, leč, myslíme si, že ty nejdůležitější a nejzajímavější jsme nevynechali. Několik připravených námětů pochodů máme sice ještě v „šuplíku“, ale úsměvně „pres“ vřehodění nás donutil k rozhodnutí přenechat prostor případným následovníkům. Jistě chápete, že je značně náročné přes sedm let prakticky co každý měsíc o víkend, ať praží slunce nebo mrzne, prší či sněží, vyrazit pravidelně na túry, načerpat po večerech hledat v chytrých knihách a lovit na internetu různé faktografické informace o prošlé trase, a potom vše v daném termínu srozumitelně a stručně sepsat a vsunout do určeného textového prostoru. A to ještě nehovoříme o situacích, kdy během výslapu, zrovna jak na potvoru, nejsou klimatické podmínky příznivé pro pořízení dokumentačních fotografií a je nutno proto na stejné místo zajet za lepšího počasí znovu, abyste měli u článku pokud možno slušné fotky. Třeba nyní namítnete, proč podnikat nějaké zbytečné štrápce, vždyť článek lze napsat od stolu jen tak podle mapy a nějaký ten obrázek stáhnout z počítače, ale to bychom vám neudělali. Přece vás bez znalosti terénu nepošleme kamsi do bažin, nesvrhneme střemhlav ze skály a podobně. Na patřičná místa vás musíme poslat s čistým svědomím. Ostatně stejně jako dnes.

Nebudeme se loučit pouze slovy, to dá rozum, nýbrž stylově - výletem. Ale klidně můžete zůstat doma. On to totiž není klasický výlet, spíše jen povídání. Povídání o lokalitě, kam se nesmí. Respektive, vstup do ní je zakázán pod vysokou pokutou, neboť tak hovoří informační tabulky. Logicky tam také nevedou žádné turistické značky. Jenže je to místo, které nešlo při našich toulkách vynechat. Jednoznačně patří do výčtu našich cílů. Alespoň popisně. A vy, pokud se rozhodnete do onoho zapovězeného ráje na vlastní pěst vstoupit, jistě se v něm budete chovat slušně, s úctou k přírodě a budete se obezřetně dívat pod nohy, abyste nepošlapali a neponičili chráněné rostliny a přírodní tvory. Tou lokalitou je Císařská rokle u Srbska. Císařská rokle je jednou z mála končin v České republice s vesměs zachovaným původním reliéfem. Je tvořena hluboce zařiznutými prvohorními vápenci s bopak

hatým výskytém krasových jevů. V dolní a střední části jsou travertinové kaskády s aktivní tvorbou pěnovec. V horní části je jeskyně, vyvěračka a závrt. V rokli a na svazích skal žije množství chráněných druhů živočichů a rostlin. Ze živočichů jsou to např. teplomilní pavouci, velká řada motýlů,

foto: Čornej

Pěnovcová jezírka
brouků, plžů. Z obojživelníků se tu vyskytuje mlok skvrnitý a z plazů ještěrka obecná či některé druhy užovek.

Z květeny lze jmenovat oměj vlčí, kavyl Ivanův, včelník rakouský, koniklec luční český či ohrožený druh mechu kravatku přeslenitou. Císařská rokle je nejdřívejší součástí národní přírodní rezervace Koda a zasluhuje skutečně nejpršínější ochranu. Proto jsme v minulosti párkrát její území bez povšimnutí záměrně opomenuli. Necht' je nyní perla o důstojným vyvrcholením, krásnou tečkou našich toulk.

Abychom si mohli tuto perlu prohlédnout, vydáme se ze železniční stanice Srbsko, potažmo v Srbsku od mostu přes Berounku, cestou vlevo podél trati ve směru na Prahu k vlakovému přejezdu. Ten, aniž ho přejdeme, mineme a pochodujeme přímo mezi kolejištěm a ploty rodinných domků a vil. Jakmile dojdeme k tunýlku, jímž protéká pod tratí potůček, opatrně překonáme železniční násep na druhou stranu, kde víceméně před strážním domkem uvidíme pěšinu nořící se do zarostlého údolí (0,65 km). Odtud do něho, díky zde umístěné výstražné tabulce, mohou vstoupit prakticky jen osoby „pomazané“ a majitelé dřevěných srubů, jež byly vystavěny ve dvacátých letech 20. století v dolní části

stinné soutěsky zvané tehdy Prdlák.

Existence srubů osady Skalnaté údolí pamatujících zlatý věk českého trampingu, hnutí oslavujícího spojení člověka s přírodou, je však v současné době paradoxně překážkou toho, že Císařská rokle doposud nebyla zařazena na seznam UNESCO. Běžným smrtelníkům je tedy vstup do lesnatého kaňonu zakázán. Pokud se dál již sami odvážíte, zjistíte, že pěšina vede cik cak, sem a tam břehem potůčku, který musíte často a složitě přeskačovat. Cestou narazíte i na pozůstatky těžby kamene „karlštejského mramoru“. Poslední bloky byly vylámané kolem roku 1920. Soutěska se záhy dramaticky zužuje, pěšina se rychle mění ve stezku a stoupá vzhůru. Vzápětí přijdete do míst, kde vám potůček ukazuje drobné vodopády a zřídka vidané pěnovcové křehké kaskády s malými jezírky ověšenými roztodivně spletenými mechovémi copánky. Pěnovec, odrůda travertinu, je víceméně nezpevněným sladkovodním vápencem vznikajícím vysrážením uhličitanu vápenatého, jenž je ve vodě z vyvěračky pramenícího potůčku bohatě obsažený.

Stezka lemovaná skalními výchozy a srázy ve vápencových souvrstvích se dere obtížně čím dál více do útrobu rokle, která chvílemi působí dojmem pralesa. Asi po 500 metrech se přibližíte k závěru středního úseku soutěsky. Od horní části je téměř přehrazen kameny a padlými kmeny. Těžce přístupnou horní část uzamykají strmé skalní stěny. V jejich stínu, skryt vašim očím, vyvěrá potůček a ve stěnách je utajeno několik nevelikých jeskyní. Především Aragonitová, Skalní brána a Uzávěrová. S vědomím, že neuzříte vyvěračku

foto: Čornej

Kudy vede stezka?

foto: Čornej

Koniklec luční český

ani jeskyně, nezbyvá než se před horní částí odklonit skoro neznatelnou stezičkou prudce stoupající vpravo suťovým polem. Za pomoci nemnohých keřů se vydrápete na vršek svahu, kde se vlevo mezi stromy dostanete na plošinu nad rokli (0,2 km). Je porostlá travinami a vzácnou květenou skalních stepí. Tudiž opatrně! Z okraje plošiny pak můžete sledovat soutěsku shůry. Po náležitém odpočinku se navrátíte mezi stromy. A tady krátký výlet z ničeho nic po cca 1,4 km končí. Jen tak. Uprostřed krajiny. Konec bez konce. Symbolicky. Taková nedokončená symfonie.

No, ale co teď? Kudy domů? Že jsme sem vůbec lezli! Nebojte se. Ani teď vás nenecháme ve štychu. Buď se totiž můžete spustit kaňonem zpátky do Srbska, což nedoporučujeme, nebo se dát vlevo pod mírnějším úhlem mezi stromy. Za nimi zakrátko dorazíte na louku, za kterou je polní cesta s modrou turistickou značkou. Ta vás nasměruje vpravo třeba na Tetín nebo do Berouna či jen na blízkou Kodu, odkud se můžete obloukem stočit po žluté značce do Srbska. Anebo se můžete dát zpoza louky po modré značce polní cestou vlevo třeba do Litné nebo až do Řevnic. Tam všude jsme již dávno také byli a tam to známe.

Další cesta je holt na vašem zvažení. A nejenom tato. Každý sám může do jisté míry ovlivnit, kam až dojde. Přejeme vám proto, aby vaše další cesty, ať jsou turistické nebo životní, byly přímé, bez větších nástrah a aby vás dovedly ke správnému cíli. Třeba se na cestách ještě potkáme...

Tipy na výlet pro vás připravoval
Pavél Čornej

V nemocnici na příjmu se přijímací sestra ptá pacienta: „Pane Karafiáte, jestlipak máte župan?“ „Nemám sestřičko, ... (viz tajenka)!“

Kamenný obchod s hračkami, stavebnicemi a modely klasických, retro, současných a vojenských automobilů.

Najdete nás na adrese: Pelzlova 1512, Zbraslav.

Těšíme se na Váš!

Výherci z minulého čísla:
Vlasta Borovská
Sídliště 1065/5
Radotín
Zbyněk Styblík
Stadiónová 243/2
Radotín
Jana Kočová
Náměstí osvoboditelů 1362
Radotín

V případě, že se chcete zúčastnit slosování o věčné ceny, zašlete nebo doneste vyluštěné znění tajenky vepsané do ústřížku pod křížovkou. Ústřížek odstříhnete a doručíte na adresu redakce: V. Balého 23, 153 00 Praha-Radotín. Na obálku napište heslo KŘÍŽOVKA, kontaktní adresu nebo telefonní číslo. Do slosování budou zařazeni pouze úspěšní luštitelé tajenky. Výherci si svoji výhru mohou převzít na adrese redakce. Ústřížky s vyluštěným textem budou zařazeny do slosování, pokud dojdou do redakce nejpozději do 3.1.2011.

Křížovka poskytl Vydavatelství Balzám

Pomůcka:	Jednota	1. DÍL TAJENKY	Značka mililitru	Veslo nepárové lodě	Konzervovat kouřem	Manilské konopí	Německé nakladatelství	Naplňeno	Jedovatá bylina
Zúžit (oděv)							SPZ Popradu		
Citové rozpořování							Anglicky „vše“ Dusíkatá sloučenina		
Mládkovy iniciály			Ztuhlí Mužské jméno						
Cizí sudokopytník				Switek Vrchní kůže					
Tropické šilensví					Hybrid lithný Afghán. hl. město			2. DÍL TAJENKY	Baletní postoj
	Cenný papír	Druh jeřábu Oddělení pivovaru				Řezné nástroje Truhla			
Indické vtělení boha							Vzorec fluoridu thalinátého Slovan		
Lidojed							Obchodní akademie Ten, kdo si vymýšlí		
Citoslovce zvonění			Zenský smilný démon Kyseliny						
Dietlova hrdinka				Silné nakloněné Doslavný překlad					
Nizozemský malíř					Povel kočičího Část obilice				Kelt
	Iniciály herce Kovářika	Angl. muž. jméno Římských 49				Cínská citera Slovenská predložka			
Obuvnické hladitko na kůži									
Automobilová houkačka								SPZ Ústí n. Labem	

Znění tajenky křížovky z minulého čísla: „dodělat maturitu“

jméno.....tel. spojení.....
adresa.....
znění tajenky.....

Jak vybrat dětské lyže

Lyžování je jedním z nejvyhledávanějších zimních sportů. Zároveň je spojeno se spoustou krásných chvil, které si můžete užít s našimi ratolestmi na horách. Správně zvolené lyže a další lyžařská vybava usnadní rychlé pokroky dítěte a postará se o to, aby děti lyžování bavilo a užily si ho.

Hledáme ten „pravý“ model lyží

Při výběru v úplných začátcích se zaměřte zejména na volbu vhodné délky lyží. Z technického hlediska jsou totiž rozdíly u nejmenších lyží mezi výrobci poměrně malé a správná délka nejvíce ovlivní ovladatelnost lyže a dětem umožní rychlé pokroky. S přibývajícím délkou se jednotlivé lyže od sebe začínají lišit více. Objevují se větší rozdíly v jejich krojení (šířka špičky, středu a patky lyže) a z toho plynoucí rozdíly v rádiu a točivosti. Mění se konstrukce jádra, narazíte na levnější varianty kompozitových jader i na dražší varianty s dřevěným jádrem nebo jejich kombinací.

Jaká je správná délka?

V začátcích bychom měli sáhnout po lyžích velmi krátkých. Obecně lze říci, že je vhodné pro malé děti zvolit lyže o 20-10 cm kratší, než je jejich výška. U nejmenších dětí (lyže v délkách 70-90 cm) se přitom nebojte v případě úplných začátků sáhnout i po lyžích až o 30 cm kratších. Na příliš dlouhých nedokáže dítě pořádně zatočit ani zastavit. Spolu s věkem, lyžařskými i pohybovými zdatnostmi dítěte lze volit lyže postupně delší.

Pro nejmenší (70-90 cm)

Děti se pomalu seznamují se sněhem, lyžemi a dělají první pokroky. Cílem této kategorie je také ty nejmenší zaujmout, proto se objevují lyže s dětskými obrázkovými motivy. U této kategorie se doporučují lyžařské boty nejčastěji s tzv. zadním nástupem, tedy s vyklápě-

cím komínem dozadu, který usnadňuje nazouvání bot. Děti lyžují nejčastěji bez hůlek. Usnadní to výuku i první jízdy na dětském vleku.

Pro malé děti (100-120 cm)

Pro větší děti, které už mají své začátky za sebou, je zde kategorie lyží v délkách 100 až 120 cm. Konstrukce je podřízena snadné ovladatelnosti a toleranci jezdeckých chyb. Jiné než carvingové krojení se dnes prakticky nevyskytuje. Lyže doplňuje vázání s vypínacími silami do DIN 4,5 nebo 7,0. Děti už začínají lyžovat s hůlkami. Boty ve větších velikostech se volí s klasickým předním nástupem a jsou vybavené nejčastěji dvěma nebo třemi přezkami.

Dětské a juniorské (130-140 cm)

V kategorii nad 130 cm je nabídka velmi různorodá. Naleznete zde lyže, které se konstrukčně blíží těm dospělým a jsou určeny pro zkušenější juniory nebo závodníky, ale i dobře ovladatelné modely pro začátečníky. U delších (nad 140 cm) lze vybírat pro děti i z měkčích lyží určených pro dospělé. Vázání má v této kategorii rozsah vypínacích sil podobný jako u dámských vázání (tedy až do DIN 7 či 9).

Na co je třeba dále myslet

Podobně jako u lyží hraje i u lyžařských bot důležitou úlohu volba správné velikosti. Nikdy nevybírejte dětem boty příliš velké. Noha musí být v botě dostatečně fixována. U vázání dávejte pozor změnu při výběru pozor zejména na vhodný rozsah vypínacích sil. Myslete na pravidelné seřízení vázání ve specializovaném servisu. Poslední doporučení směřuje k bezpečnosti. Nezapomeňte dítě vybavit na svah lyžařskou helmou ve vhodné velikosti.

Přejeme spoustu krásných zážitků na horách a rychlé pokroky!
Dan Hájek
Ski a Bike Centrum Radotín